

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Camilli De Lellis Fvndatoris Religionis Clericorum Regvlarivm Infirmis Ministrantivm

Cicatelli, Sanzio

Antverpiæ

Cap. XIII. Camilli Temperantia, & zelus in obseruandis sanctæ Ecclesiæ
ieiunijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37267

388 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
ut igni in oculos immisso, & comis in capite
erectis, rugitum instar leonis ederet, & hæc
verba bis expressim diceret: *Ne mihi istum
nomines, ne mihi istum nomines, quia nomen
eius audire non possum.* Ad se deinde reuersus,
& interrogatus quamobrem ita fuisset con-
turbatus, respondit, statim audito eius no-
mine sibi cor quasi suffocari sensisse, quippe
eo nomine dæmonibus incredibiliter exo-
so. Quæ res magnam admirationem cun-
ctis, qui ibi tum aderant, excitauit: præ-
sertim quòd ille iuuenis nec vidisset um-
quam Camillum, nec nominari à quoquam
audiuisset.

CAPVT XIII.

*Camilli Temperantia, & zelus in obser-
uandis sanctæ Ecclesiæ ieiuniis.*

FVit Camillus in ratione victus rara qua-
dam & singulari temperantia: nihil um-
quam non modò appetens extraordinarium,
sed ne admittens quidem: semper commu-
ni omnibus paratu contentus, nec ferè um-
quam seorsum, sed in cœnatione ipsa com-
muni cibum sumpsit. Vinum multâ aquâ
temperabat; & secùs facientes paterna ad-
monitione corripbat. Neque dumtaxat,
dum sanus valensque esset, nihil petiit, nihil
voluit

voluit peculiare, sed tum etiam cum ob multam infirmitatem singulari subsidio non mediocriter indigeret. Omni genere ciborum utebatur indiscriminatim; nec multum curabat, seu bene conditi essent, seu male; seu cocti, seu non cocti; seu insipidi, seu valde salsi: nec vllum de his verbum, nedum querimoniam ab illo audisses. Quin etiam, ne vllum in huiusmodi tempus perderet, si quando horis matutinis in Nosocomio remaneret, ipse sui perdomandi causa, suam portiunculam ad solis radios recalefaciebat; quod tamen ipsum magis amaritiei causa quam recalefactionis faciebat, cum interim diceret: *Carrillus huic seruit massa carneæ quo optimo potest modo.* Cuidam ex eo nonnumquam sciscitanti, *Qui potest vestra Reuerentia tantillo cibo se sustentare, presertim cum plaga tantum saniei emittat?* respondit: *Homo ratione præditus minimè debet similis esse bestiae quæ ad satietatem comedit, sed solummodo debet tantum comedere, quantum vitæ ad Dei gloriam sustentandæ restrictè sufficit.* Mellanæ Ioannes Thomas Medici, cœnationis tum curator, in eius portionem aliquid iniecerat cinnamomi: petiit igitur ab eo, an in aliorum quoque portiones cinnamomum similiter immisisset; quo negante, iussit è vestigio, vt in huius delicti pœnam corpus flagello

lo diuerberaret. Graui vt plurimum siti ar-
debat, non modò ex causa tibiæ multum
humorem quotidie effundentis, sed etiam ex
causa hepatis nimio calore feruescentis: vn-
de per æstatem medio interdum die cogeba-
tur bibere. sed quid? tam timidè & tanto
disciplinæ respectu id faciebat (veritus ne id
alicui esset offensionis) vt sæpius dum sibi iu-
beret potum afferri, etiam omnibus, qui
ipsi aderant, mandaret offerri, & ad biben-
dum inuitaret: aut certè dolo bono seipsum
circumueniens, dum aquam aut vinum in
manu haberet, quasi ebibiturus, solum mo-
dò os proluebat; neque aliter bibebat offe-
rens ac libans (Dauidis instar, cum aqua esset
ad eum allata è cisterna Bethlehem) offe-
rens inquam, ac libans Domino graue illud
incendium ardoris, quod in lingua sitiente
sentiebat. Somni erat perbreuis, & tantæ
semper, seu in vestiendo seu in exuendo, ve-
recundiæ atque modestiæ, vt nullus vn-
quam eius partem aliquam corporis nudam
conspexerit. Ad eandem modestiam horta-
batur sæpenumerò suos Religiosos, satisque
acriter eos reprehendebat, quos vel in cubi-
culis vel foris non decenter vestitos aut dis-
cinctos, aut ad pectus diffibulatos offende-
bat: hortabaturque, vt cum soli essent in cu-
biculis, semper ibi præsentem Deum & An-
gelum

gelum suum custodem imaginarentur. Obseruabat strictissimè omnia sanctæ Ecclesiæ ieiunia : in quibus tam erat timidè anxius, vt frequenter domestico diffidens horologio, mitteret ad alia ciuitatis intuenda horologia, & explorandum an horæ sonuissent: præ timore nimirum, ne soluendi ieiunij tempus anticiparet. In sumenda autem per exigua refectione vespertina, tantam adhibebat sollicitudinẽ, ne quid nimis, vt statim atque assedisset mensæ, priusquam panem frangeret, eum manu iterùm atque iterùm ponderaret, timens ne ternas excederet vncias. De quo nonnumquam dubitans, iubebat bilance coram se ponderari, inuentoque iusto pondere, curabat actutum vnã detrahi buccellam. Quod quidem in domibus Religionis tolerabile censebatur, sed in itineribus non quibant hospites id satis æquo animo ferre: quippe arbitantes eam ponderandi voluntatem magis ab auaritia, quàm à scrupulo aut à puritate conscientiæ proficisci. Accidit aliquando in Genuæ montibus, dum ipse cum aliquibus è nostris veniret Mediolano, vt quædam hospita propter eandem causam non mediocriter in eum stomacharetur. Nam cum illa bilances alias non haberet, nisi è ligno satis rudes atque crassas, & ipsa item pondera è saxis crassa & rudia,

rudia, neque posset tres dictas uncias iustâ
 trutinâ ponderare; & Camillus instanter ni-
 hilominus vrgeret, vt iustum pondus exhi-
 beret, illa in impatientiam lapsa, & ex hac
 in iracundiam proficiens, abiectis pane & bi-
 lance & ponderibus, *Vosmetipsi*, inquit, *pon-
 derate, & mensuram iustam reperite, ego qui-
 dem in istis nihil intelligo.* Vnde ipse postea,
 vt ne rursus in tales conflictus incideret, cum
 domo peregrè discederet, panem secum de-
 ferebat scissum, & ad bilancem dimensum,
 maioris securitatis gratiâ. Fuit etiam, cum in
 die ieiunij vespere vnam oliuam in patina
 sua amplius reperiret, quàm esset in aliorum:
 non tulit ergo eam inæqualitatem, sed au-
 ctorem eius reprehensum ac benè multatum
 iussit eam oliuam confestim tollere. Aliàs pe-
 tens triremi Siciliam vnâ cum Fratre Ioanne
 Baptista Torres in die itidem ieiunij, rogatus
 fuit vesperi, & multis quidem precibus,
 à viris Nobilibus qui in puppi erant, vt ei
 placeret cum ipsis vespertinam ieiunij me-
 rendulam sumere: sed ipse, animaduerso to-
 tam mensam vario ciborum genere confer-
 tam esse, mox puppi exiit, atque in aliam
 triremis partem tenuissimum quidpiâ sum-
 pturus abiit, monito quoque socio hisce ver-
 bis: *Caue heus tu, ne te excacet demonium, ad
 istam te mensam applicando.* Eius porro ab-
 cessu

cessu isti omnes Domini, velut quadam
 monitoris voce correcti sunt, & factum æqui
 bonique consuluerunt. Denique vbi cum-
 que peccati etiam leuissimi periculum age-
 batur, non erat ei alia expediendi sui ratio,
 quam ista, quam diximus, diligentiam subti-
 litateque adhibita: & hanc esse euadendi
 viam dicitabat, non solum scilicet peccatum
 quoduis deuitare, sed etiam omnem eius
 umbram atque discrimen declinare. Aliquan-
 do in Quadragesima, tamen triduo infe-
 disset eum febris, induci numquam potuit,
 ut à ieiunij rigore discederet: & aliàs etiam
 eodem Quadragesimæ tempore, propterea
 quod cibi falsi multum ipsi essent noxij, ita
 valetudini obfuit, ut saltem octiduum à fe-
 bribus malè habitus sit: cumque nihilomi-
 nus auelli à ieiunio non posset, præsentientes
 Medici malum increfcere, nisi succurrerent,
 in peiusque abiturum, ipso Sabbato sancto
 coacti sunt imperare illi in virtute obedi-
 entia, ut iusculum quodpiam sumeret: tumque
 demum obediuit. De cetero ita corpus suum
 dure aspereque tractabat, ut diceret, nullum
 in mundo infestiorum illo sibi esse inimi-
 cum, solebatque illud vocitare *massam car-
 neam, fratrem asinum, saccum vermium*. Cum
 ad suos Religiosos exhortationem haberet
 super argumento libenter patiendi, & labo-

394 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
randi pro Dei amore, consueuerat vsurpare istud sancti Francisci dictum: *Tantum est bonum quod expecto, ut omne malum me delectet.* atque etiam illud: *Quàm tibi iucundum erit, Frater mi, videre te ali, quando in vna beatarum illarum cali sedium confidentem!* *Quid te nunc igitur laborum capit fastidium? Quidni iam modoo peri te impendis & superimpendis? Quidni hoc tuum corpus hodie in bonos vsus frangis, quod crastino fortassis saccus erit vermium?* Dein dicebat ad extremum: *Frater mi, non tibi narro fabulas, sed ea tibi dico, que hac ipsa nocte videre possis, si mors veniat.* Et quod eodem facit, quamuis ipse tot iam annis duriter se tractasset, nullisq; vquam laboribus pepercisset, in extremistamen vitæ suæ annis, cum vndique circumdatus esset infirmitatibus, dicere erat solitus: *Ego hætenus nihil feci, ego necdum Deo inseruire cæpi: precor Dominum, ut his diebus paucis qui mihi restant, hanc det gratiam, ut massam hanc carneam in pauperum seruitio vexem ac destruam. Sciunt multi Deo seruire cum gustu: sed totum in eo est, ut cum afflictione tam corporis quàm spiritus ei seruiatur.* Hoc etiam in more habuit dicere: *O quàm stricta ratio in ultimo illo transitu reddenda est, ubi de damno agitur tam immensæ gloriæ, & de*

tam

tam tremendo perpetua damnationis supplicio!
 Qua de causa non deberet homo, si quidem
 fieri posset, umquam somnum capere, sed con-
 tinuò ad Dei gloriam vigilare, laborare, erum-
 nas sustinere. Quosdam qui se fessos fractòs-
 ve laboribus ostentabant, vocare solitus erat
 milites aquæ dulcis, qui in scypho aquæ se
 perderent ac submergerent. Itaque alienum
 se monstrabat ab hominibus segnibus ac
 remissis, amicum verò & studiosum eorum,
 qui animo essent generoso, atque ad res ma-
 gnas & factu perdifficiles alacri & expedi-
 to; inter quos ipsemet reuerà principatum
 obtinebat. Obuius aliquando per domum
 factus est Firmo Caluo, suo antiquo bene-
 factori, quem salutans, *Bonus dies*, inquit,
Domine Firme, Deus te paradiso donet: &
huic respondenti, Faxit Deus, Pater mi, ex
sua misericordia; subiunxit idem Camil-
lus: Benè cogitare, benè loqui, & benè ope-
rari, hæc tria diuinâ intercurrente misericor-
diâ in cælum deducunt.